1870. II. évfolyam. 134. szám. Szerda, julius 13.

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

Megjelen **hetenkint ötször**, hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön, szombaton.

Előfizetési árak:

Helyben és postán küldve:

Egy évre 10 frt. Félévre 5 frt.
Három hóra 2 frt 50 kr.

Egyes szám 10 kr.

☞ ***Előfizetési pénz s minden közlemény: Főpiacz Vecsey-ház földszint a szerkesztőséghez bérmentve küldendők.*** ☜

Hirdetési dij:

5 hasábos petit sorért **5 kr.**

Nyilttéren megjelenő közlemény 5 hasábos sora **15 kr.**

Nagyobb terjedelmü, mint szinte több izbeli hirdetések alku szerint a ***legolcsóbb árért.***

Bélyegdij: Minden beigtatásért külön **30 kr.**

Előfizethetni helyben: ***Telegdi K. Lajos*** és ***Csáthy Károly*** könyvkereskedésében s a szerkesztőségnél. — Egyébütt a postahivatalok utján.

Meleg napok.

○) Nem épen a nyári meleget értjük, mi magában is szinte kiállhatlan, nem is azon páni félelem miatti megrázkódást, felhevülést, mit nemcsak a pénz embereiben, hanem átalában előidézett a háboru hire. Mindez mégis természetesnek fog tetszeni mindenki előtt.

Mert hiszen a nyár rendesen el szokta hozni perzselő forróságát; a csendes békét megzavaró harczi hirek is rendesen hasonló hatást teremtenek.

Hanem értjük a meleg napok alatt azon rendkivüli küzdelem hevességét, melylyel az országgyülés végzi a törvényhatóságok rendezéséről szóló törvényjavaslat feletti tárgyalásokat.

Ime, már két hete lesz holnap, hogy az **általános** tárgyalás kezdetét vette, s még — ugy hallik — mintegy hetven szónok van följegyezve; kik lelkiismeretes kötelességöknek tartják, hogy e nagyfontosságu kérdésben nyilatkozzanak.

A kormány azt hitte, hogy a képviselők ellankadnak, s könnyen keresztül fog menni a javaslat, mely az ország sorsának mérő serpenyőjét a kormány tetszése szerint billenti majd jobbra, majd balra, fentebb, vagy lentebb.

A kormány azt hitte, hogy ha az ádáz harczok bajnokai is kénytelenek pihenőt tartani a rendkivüli nyári melegben a harczmezőn, ahol a halál szele mellett még legalább enyhe szellő is fujdogál, mennyivel inkább kifáradnak az ország képviselői, kik kényelemhez szokvák, s kik tán az ország javáért sem mondanak le magán élveikről!

Hála istennek, csalatkozott a kormány.

A képviselők bebizonyitották szivósságokat, kitartásukat; mi a kormány helytelen és illetlen számitását megsemmisitte.

Mi sem vagyunk a hosszu beszédeknek barátai, s inkább méltányoljuk a férfias rövidséget, lakónikus modort a tárgyalások körében, hogy ismétlésekbe ne kelljen esni.

Hanem mégis, a jelen kérdésre nézve, egészen más véleményben vagyunk a forró napokban is lankadatlanul tartó országgyülési szónoklatokról, mint sokan, kik azt hiszik, hogy a sok beszéddel az országnak csak kárt, veszteséget okoznak, az országgyülési tárgyak menetének pedig csak gátat vetnek; ellenkező nézetben vagyunk, mint azon lapok, melyek, hasztalannak tartván ugyis a küzdelmet, a felirt szonokok előtt azon inditványnyal lépnek elő, hogy álljanak el a szótól!

Oly fontos kérdésben, mely az ország alkotmányának, belső közéletének megsemmisitését tárgyazza, — azt hiszszük — a nép képviselője alig hárithatja el magától a kötelességet, miszerint nyilatkozatát megtegye, s nemcsak a szavazás „igen," vagy „nem' igéjével, hanem kellő indokolással is támogassa vélekedését.

Hallgatni arany; ezt tartja a példabeszéd; hanem, hallgatni oly kérdésekben, a melyekben a hallgatás vagy gyávaságot, vagy elernyedettséget, vagy közönyösséget, vagy pedig tudatlanságot jelent, — jóraváló képviselőnek nem lehet hivatása. Mert, ha igaz is, hogy nem azért küldi a nemzet képviselőit az országgyülésre, hogy ott, hasztalanul, hosszu beszédekkel fecséreljék a drága időt; az is tagadhatlan, hogy nem is azért ülnek ott a honatyák, **hogy hallgassanak** még azon életkérdésekben is, melyekben az alkotmányos közélet „lenni, vagy nem lenni" kérdése vitattatik.

Hiába szórja tehát esetlen gúnyja nyilait egykét hirlap, mely kárhoztatni látszik a hosszu beszédekért a képviselőket; — hiába szeretnék a kormány malmára hajtani a vizet azon irányzatokkal, miszerint a törvényhatóságokról szóló törvényjavaslat feletti átalános vitára magokat feliratott képviselők álljanak el a szótól.

Mi, habár kevés ujat mondhatnak is az ezután beszélők, helyeseljük és óhajtjuk, hogy beszéljenek.

Mert azon erkölcsi kötelezettségök mellett, melylyel ily nagy kérdésben választóik és a haza jóléte irányában is tartoznak, van egy másik tekintet, amiért csak helyeselni lehet még a hosszu beszédeket is!

Ugyanis jól tudjuk, hogy a kormány e törvényjavaslattal harczot, háborut izent az alkotmányos életnek, s a szabadságnak, a mennyiben a közéletet elnyelő központosító hatalmat kivánja meggyökeresztetni azon országban, mely az önkormányzat áldásainak, s a törvényhatósági tapasztalatdús küzdelmeknek köszönhette azon kitartó, szilárd jellemet, mi még az előrehaladottabb nemzetekénél is alig található, — s a mivelődés azon fokát, mely kétségtelenül igazolja, hogy északi, keleti és déli szomszédainkat nagy mértékben felyülhaladtuk.

Ha harczot, háborut izent a kormány, jó!; a képviselők elfogadták, s megállnak emberül a csatatéren!

Az ellenzék akarata nélkül alig lett volna hosszu vita; igen természetes.

Hanem az ellenzék észrevette a kormány által neki vetett tört; átlátta, hogy a kormány, e roppant forróságban meg akarta szöktetni őket a forróságot lehellő országgyülési termekből.

Nem sikerült. . . .

S vajon mi haszna van annak, kérdik sokan, hogy az ellenzék tömegesen ellenáll a kormány azon javaslata gyors keresztülvitelének, melynek átkos voltáról, a nemzeti előhaladást megdöntő irányzatáról a közvélemény meg van győződve?

Szerintünk nagy haszna van.

Jelesen, nincs-e elég erkölcsi haszon abban, ha érzi a nemzet, hogy kormánya, mely, természetesen, mint más hatalom is, terjeszkedni igyekszik, s azon többség is, mely átalában árnyként követi, nem bir nyakra-főre keresztülvinni oly nagyobbszerü változtatásokat, melyekre nézve előbb a közvéleménynek behatóan kell nyilatkozni!? Azt hiszszük, hogy az ily küzdelmek a kormányokat is visszaszoritják illető határaik közé, legalább jövőre nézve, hogy meggondolván gyarló voltukat, ne próbáljanak szeszélyöktől hajtatva keresztülgázolni oly intézményeken, melyek jóságáról százados tapasztalatok kezeskednek.

Nincs-e haszon abban, ha a rosz törvény életbelépte minél későbbre szorittatik?

Nincs-e erkölcsi erő azon lehetőség hitében, hogy vagy véletlen körülmények, vagy a kormány jobbérzése, vagy a körülte kifejlődött ujabb viszonyok még oda is vihetik a dolgot, hogy vagy lehetetlenitve lesz átalában keresztülvinni a veszélyes javaslatot, vagy legalább annak élét el lehet venni!

A jó, minél közelebbről vizsgáljuk, annál jobbnak bizonyul; mig a rosz, a beható szemlélődés utján mind jobban kimutatja gyarlóságait.

Igy vagyunk e törvényjavaslattal is.

Ime, a kormánypárt kebelében is megindult a mozgalom, mely a javaslat legnagyobb gyarlóságainak elenyésztetésére törekszik.

Lehet, hogy a viszonyok rövid időn oly állapotot idéznek elő, mely a javaslat legvészélyesebb részeinek elvetését eredményezi!

A küzdelem heve tehát csak edzi államférfiainkat, s hitünket, hogy nem elernyedést, hanem uj életet idéznek elő a hosszu viták folytán e meleg napok!

— Az országgyülési tárgyalásokra vonatkozólag irja a tegnapi Ellenőr: A ministerek közzül gróf Andrássy Gyulát szemgyuladás tartja otthon; Horváth Boldizsár elrekedt teljesen; Gorove fél, hogy visszajön alig-mult fülszaggatása; a mi pedig Rajnert illeti, ő egészen oda van. Eötvös, Kerkápolyi elolvadtak, s Festetics tartozik távol lenni; Bedekovics nem tartozik, de szeret. És igy csak Szlávy képviseli a kabinetet, látható és egészséges szinben. Hirlik, hogy beszélni fog válaszul Hoffmannak.

— Ludvigh János életiratára vonatkozólag, a tegnap közlötteken kivül még következőket emlitjük meg:

Bélán született 1812-ben, s Késmárkon, Eperjesen és Sárospatakon tanult. A szepességi városok iparüző, németajku, de magyar szellemü polgársága közt növekedve, korán sajátjává tette amaz elemeket, melyek a mai társadalom főtényezőit képezik minden virágzó országban: a müveltséget, a demokratia eszméit, s a munkásságot. Már juratus korában tollat fogott, s a Thaisz Endre által szerkesztett „Sas" czimü folyóirat munkatársa lett. Támogatá tehát a magyar hirlapirodalmat már akkor: midőn az még zsönge korát élte. Majd a Szepességen **magyar nyelvmüvelő** társulatot alakita, de ezt a nádor és kanczellaria csakhamar betilták, okul adván, hogy egyelőre csupán felsőbb engedély adhat jogot, mert hiszen még a magyar akadémia is csak törvény utján jöhetett létre. A nagyreményü ifjut ez időben Béla város választotta főjegyzőjévé, s majd a szepességi tizenhat város kerületének lett főjegyzője s dietai követe, mely utóbbi állásában erélyesen küzdött a mellett, hogy a szepesi városok visszanyerhessék ősi országgyülési szavazatjogukat. E czél elérésére feltünő tudományos készlettel állita össze egy nevezetes okmányt is, mely a szepesi városok diplomatiai történetét foglalá magában, s melyet kérvény gyanánt nyujta be az országgyüléshez. Sok czikket irt ő ez időkben a „Jelenkor," „Hirnök," a „Protestans iskolai és egyházi lapok" és „Pesti Hirlap" számára. Főleg ez utóbbiban, mely által Kossuth a hirlapirást házánkban is valódi hatalommá emelte, tünt ki tartalmas leveleivel, melyekben a felső vidék élénk mozgalmait rajzolá, bonczolva, jellemezve a viszonyokat, s ostorozva a maradiságot s s lelkes örömmel üdvözölve a kor szabadságát.

Ujdonságok.

*** Azon előfizetőinket, kik postán veszik lapunkat, kérjük, hogy az előfizetési dijat *julius 15-ig* küldjék be; különben e határidőn tul megszüntetjük a lap küldését.**

*** Az ujonan megválasztott ref. egyháztanácsok** a közelebbi vasárnapra hivatnak össze Balogh Péter püspök, mint egyházi elnök által, az egyháztanács végleges megalakulása és a **főgondnok s a tisztviselők megválasztása iránt.** Ugy vagyunk értesülve, hogy a közgyülést a nagytemplomban tartandó ünnepélyes isteni tisztelet előzi meg.

*** A nőegyleti árvaház javára** Dalmy Károlyné adott 5 frtot, Klekner Manóné pedig 6 kendőt egyformát fejre, 1 dézsát vas abroncscsal, egy sütő teknőt, 2 kasztrolt, egy szitát, tök-gyalút és egy kosarat. Sik Lajosné évenkint 1 frtot ajánlott.

Bethlen Mikó Róza.

*** Ifj. Csáthy Károly** kiadásában megjelent és szerkesztőségünkhöz beküldetett: „Erdő erdő sürü erdő" változatok, zongorára Pávai Gábortól; ára 80 krajczár. A csinos kiállitásu mü Fogthüy Vilma és Nagy Emilia urhölgyeknek van ajánlva. — Mi pedig ajánljuk azt a nagy közönségnek, annyival inkább ajánljuk pedig, mert a fiatal szerző legelső felléptése ez s mint ilyen méltán megérdemli a figyelmet, már csak azért is, hogy a méltányló elismerés folytán, Pávai, városunk tehetséges fia, nagyobb kedvvel haladjon tovább az elkezdett uton, hol a dicséretes kezdet fényes jövőt igér számára, és mi meg vagyunk győződve, hogy szerző, kinél izlés, tanulmány, buzgalom és tehetség nem hiányzik, zeneirodalmunknak nem leend utolsó munkása.

*** A vasárnapi iskola —**, illetőleg rajziskolára nézve P. Nagy Sándor tanár ur, a városi bizottmány általi megbizatása folytán, már elkészité a tervet; miről előlegesen is helyeslőleg szólhatunk, s melyet legközelebb közlendünk.

*** A Jakabffy-féle** daltársulat tegnapi előadásán volt alkalmunk meggyőződni a felől, hogy e társulat már nehány igyekvő taggal rendelkezik, kik a közönséges vendéglői dalok és párbeszédek előadásánál valamivel többre is képesek. Igy tegnap a „Cselédcsinek" czimü bohózatos párbeszédet Jakabffyné Krecsányi Katicza és Kaposvári Jenő meglehetősen sikerülten adták elő, s ki is tapsoltattak. Ezen kivül tetszett még Jekl M. és Koffler A. német előadása is. A társulati személyzet, a mint halljuk, pár nap mulva több kitünő taggal szaporodni fog. Ma és minden este előadás.

*** Holdfogyatkozás** volt tegnap este látható, még pedig teljes. Este 10 óra 1 perczkor vette kezdetét, s a gyönyörü holdvilágos estét a legsötétebb éj váltotta fel, miután a gázlámpák a fogyatkozás tartama alatt, — mi pedig majdnem 2½ órát foglalt magában, — nem gyujtattak meg. E szép természeti tünemény számos nézőt csalt az utczákra ki.

*** Külföldiek nyári pongyolája a Széchényi utczában.** Nehány külföldi üzér a Jónás-féle vendéglőben van szállva, s délutánonként kiülnek a vendéglő kávéháza elébe, s ott magokat oly pongyolában mutogatják, — mit a roppant hőséggel akarnak indokolni, — mely kivált a nőket, kiket sorsuk arra vezet, nem kis zavarba hozza. Jó lenne ez uraknak értésére adni, hogy nálunk, bár itt nem az ugynevezett mivelt nyugoton vagyunk, illem dolgában az ilyen sans gene pongyolaskodás nem a legjobb világitásba helyezi, oly sokat fitogtatott és hánytorgatott mivelt ségüket és illemszeretetüket.

*** Vizváriné,** szinházunk volt tagja, jelenleg Balaton-Füreden vendégszerepel. E jeles soubrette, a mint értesülünk, oda hagyja a budai szinházat s a téli idényre Szabadkára szerződött.

*** A bankjegy alaku** névnapi vagy egyéb alkalmi üdvözletek árulása a kormáay által 5—50 frtig terjedhető büntetés mellett el levén tiltva, a hatóság ma délelőtt egy Gramatika nevü könyvárustól több ily darabot lefoglalt, s nyomozás alá vette, hogy honnan kerültek e vezedelmes játékszerek?

*** A mészárosok** által kiszolgáltatott husmértékeket ma a kapitányi hivatal ügyesen megvizsgáltatván, tiz mészárosnál találtatott nem igazi mérték, ugy hogy 3—4 font hus mellett 10—15 lat is hiányzott. Reméljük, a rendre utasitás nem fog elmaradni.

*** Az éretlen gyümölcs** piaczunkon rendre árultatik, az ezen áruczikkel kereskedők nem néznek egyebet, mint hogy „ujdonságot" vigyenek a piaczra; az ujdonság pedig csáberővel bir, s a betegséget okozó éretlen gyümölcsök — már csak ujságkivánásból is — nagy kelendőségnek örvendenek, és igy minél több ember, vagy gyermek betegségének lesz okozója. A közegészségügy érdekében felhivjuk erre az illető hatóság figyelmét. — (Beküldetett.)

Országgyülési értesitő.

A képviselőház ülése jul. 12-én.

Elnök Somssich Pál.

A ministerek közül jelen Rajner.

A mult ülés jegyzőkönyve hitelesitése után az elnök Ludwigh János képviselőnek tegnap történt halálát tudatja a házzal: meleg szavakban emlékezik meg a megháltról, ugy mint ujságiróról, valamint államhivatalnokról és képviselőről, s felszólitja a házat, hogy ezen veszteség feletti sajnálkozását jegyzőkönyvileg fejezze ki; a mi aztán meg is történik. Egyszersmind meghivja az elnök a ház tagjait a d. u. 5 órakor a Statio utcza 5. sz. a. házban tartandó gyászszertartásra.

Ezután több kérvényt jelent be az elnök, — melyek a kérvényi bizottsághoz utasittatnak.

Szaplonczay József, a közlekedési ministert az északkeleti vasut tárgyában interpellálja, s kérdi, hogy mi történt eddig a Maramosban még alig megkezdett munkálatok siettetésére.

Táncsics M. a honvédelmi ministeriumhoz a következő interpellatiót intézi: Miután közeledik azon idő, melyben az egy éves önkéntes magyar ifjaknak a vizsgát letenni kell, 1: Megengedtetik-e ezen vizsgát magyar nyelven letenni? 2: Ha a minister ur jogköre nem terjed odáig, ő maga személyesen fog legmagasabb helyen lépést tenni, hogy a magyar ifjaknak legalább ezen szerény jog megadassék.

Mindkét interpellatio az illető ministeriumokhoz tétetik át.

Vidacs J. egy magán kérvényt nyujt be, — mely k. bizottsághoz tétetik át.

Az elnök jelenti, hogy a pozsonyi második választó kerülettől éppen most érkezett be egy óvás Horn választása ellen. Ezen óvás sorshuzás utján a harmadik igazolási bizottságnak adatik át. (Megjegyzendő, hogy Horn épen ma foglalta el első izben helyét a képviselőházban.)

Széll Kálmán jegyző a tegnapi választások eredményét tudatja. A mentelmi bizottságba 148 szavazattal megválasztatott Péchy Tamás, a naplóbizottságba pedig 150 szavazattal Majthényi Dienes.

A ház ezután a napirendre tér át, s folytatja a törvényhatósági törvényjavaslat feletti általános vitát.

Jámbor Pál. Ő a parlamentarismus barátja, s ezért szereti a szabad megyét, s barátja a szabad megyének, s ezért szereti a parlamentarismust. E kettő kölcsönösen kiegészíti egymást. Szép, nagyszerü intézmény a megye, az volt nemzeti müveltségünknek iskolája, azon iskola, mely Nyáryt, Eötvöst stb nevelte. És most beszüntessük ezen iskolát? Ebbe nem egyezhetik bele, hanem a 48-ki törvények szellemével és lényegével tartja magát. És miben áll ez? a nép emancipálásában és a nép képzésében. Erre pedig legalkalmasabb iskola a megye. Ő tehát a 48-ki törvények nevében kivánja, hogy ne támadtassék

— Hogy én őt meglátogassam, — tünödött Károly — abból ugyan semmi sem lesz! Az ő gúnyját és boszantásait türjem el! Nem, inkább meghalok!... Meghalni!... Igen! nem is marad egyéb hátra. Müvem nem aratott sikert. Életpályámat is elvétettem! Atyámat, ki még hajótörés után is meglehetős összeget takaritható volna meg s nevét is megmenthetendé, koldusbotra juttattam. Rám már mi jövő sem mosolyg s reménytelenül kell a világba tekintenem.

Bevárjam-e sorsomat? És most, miután szüleimet és növéreimet a legrettenetesebb nyomorba juttattam, kopott kabátban barangoljak az utczákon, vagy pedig mint hajhász avagy valamely ügyvédi irodában mint irnok kezdjem ujra pályafutásomat? Mily fényes kilátások. Nekem nincs más teendőm hátra, mint a halállal szövetkezni. Strychnin vagy cyan-kali mulhatlanul szükséges szer az ily szánandó áldozatokra nézve. Nem kérdés többé, akarok-e meghalni vagy nem. Ki kell életemet oltanom, még pedig mielőbb. A szeretetreméltó Marina igaz, meg lesz fosztva a gyönyörtől, hogy engem az adósok börtönébe csukasson. Átok e leányra!

Még az nap elment Reichel Károly egy kereskedésbe, hol a fényképészethez szükséges szereket vásárlá meg, melyek között, cyan-kali és egyéb az életszervre romboló batásu szereket lehetett kiválasztani.

Másnap akart Károly véget vetni életének, miután üzleti könyveit rendbe hozta. Tisztán akarta ő az utóvilágnak, mint hozzátartozóinak az esetet följegyezni, mely őt öngyilkosságra kényszerité. A reggel eljött s az ujságkihordó megvitte a hirlapokat.

Mint rendesen most is bepillantott a lapokba, melyek egyikében ily följegyzést olvasott: „Ismét egy cyankali mérgezés!"

(Folyt köv).

TÁRCZA.

Jézsuita és vörösinges.

Történeti regény.

— Irta: **Scheibe Tódor.** —

(Folytatás.)

— Te még más leányt is kaphatsz, — szólt az öreg Reichel, — ki sokkal jobban fog hozzád illenni, mint Scherzer leánya.

— Én mitsem akarok többé házasság felől tudni. Első kedvesem nagyon kevés szilárdságot tanusitott és máshoz ment férjhez, holott oly forró ragaszkodással vonzódtam hozzá; a második megmutatta, hogy ördögi szivvel bir; s a harmadik oly aljasan gondolkozik, hogy vissza nem tartá atyját e gyalázatos levél irásától. Én mi hálával sem tartozom a nőknek.

— Te most föl vagy ingerülve. Csak arra gondolj, hogy anyád is, kinek te oly sok hálával tartozol, szintén nő. S gondolj nővéreidre!

— Azokhoz máskép érzek, azok egészen más lények. Én tisztelem anyámat és szeretem nővéreimet. Gyülölség, gonoszság, önhaszonlesés ő előttök ismeretlen.

— Nos, te magad is önhaszonleső voltál, — válaszolt az öreg Reichel, — különben nem is jöttél volna arra a gondolatra, hogy a gazdag háziur leányát megkérjed.

— Őszintén mondva, nehéz kő esik le szivemről, midőn elgondolom, hogy nem kell azzal a nyers, durva pénzes zsák Scherzerrel atyafiságba lépnem.

— A te helyzetedben én katona maradtam volna, és te még mindig maradhatsz, amennyiben nyugalmaztatásodért még nem adtad be folyamodványodat. Lépj vissza üzletemtől s bizd rám, hogy hitelezőimmel kitisztázzam magamat.

— Azt már nem teszem. Én önálló akarok lenni s megmutatni, hogy szorgalmam és erélyem mit képes mivelni. A Reichel-háznak ujból föl kell virágzani. Nem óhajtom, hogy kizavarjanak terveimből.

— Tehát tapasztalaimat nem akarod használnodra forditani?

— Teljességgel nem. Mind e tapasztalatok mellett is tökéletes pénzügyi Königgrätzet fogtunk.

— Ez szigoru és igazságtalan megjegyzés. atyám. Saját állitása, hogy üzlete már alább nem szállhat. No majd megkiséreljük, vajjon nem találunk-e valami módot a gyár emelésére, mely egy századon át folytonosan virágzott. Ön hibás uton járt atyám s én egészen eltérőleg járandok el az ügyekben. Uj szellem, uj erő, uj alap és uj hitel, és én csakhamar abban a kedvező helyzetben leszek, hogy atyámnak, mint érdemli, nyugalmas és megelégedett életet alapithassak. Kérem tehát ne akadályozzon törekvésemben.

— Isten neki! Ám lásd, mi az, a mai időben bécsi gyáros lenni!...

Károly csakugyan kilépett a katonaságból és tettleg bebizonyitá, hogy komoly törekvése volt, midőn a bukófélben álló üzletet emelni akarta. Ő beletalálta magát uj helyzetébe. Uj gépek állanak a műhelyekben. Távol földről hozatott uj munkásokat, kik serényen dolgoznak a gyárhelyiségekben. Uj jövedelemforrása nyilt, uj mintákat mutatott föl a világnak, melyek a külföldi hasonnemü termelvényekkel bátran kiállják a versenyt.

Ő maga is egészen uj emberré alakult át. Azonban ki őt összeránczolt homlokával, komoran járni-kelni látta, arra a gondolatra ébredhetett, hogy talán még sem sikerült neki üzletét tökéletesen kedvező alapra fektetni. És ugy is volt. Ő uj hitelt keresett és nyert.

Veszteséggel dolgozott, csak azért, hogy minden versenytársát legyőzze és még kilencz hó mulva is roppant veszteséget mutathatott föl, nyereség helyett.

Az ujabban nyilt hitel csak vesztére látszott lenni.

Az uzsora, mely a törvény által minden bilincse alól fölszabadult, javában aratta megfeszitett szorgalmának gyümölcseit. Oly pénzzel dolgozott, mely után 60 száztólit kellett fizetnie. Ez már a megszokott kamatláb a bécsi üzletembereknél, kik idegen segélyt kényszerülnek igénybe venni.

A fiatal Reichel még keserübb tapasztalásokra jutott mint atyja. Erőtetett müveletei által mintegy elősegiteni látszott bukását. Igaz, hogy Károly megoldhatta volna fényes feladatát, ha az uzsorás kezekből kiszabadulhatandott. De mit tehetett, hogy a lejárt váltókat beváltsa, melyeket ő jó remény fejében kibocsátgatott, hogy a szorgalmának megfelelő üzletfolyamot lendületben tarthassa. A régi váltókat ujakkal kellett fedezni s már oly pénzzel is dolgozott, melyért százas kamatot volt kénytelen fizetni.

Azonban nem könnyelmüség volt ez tőle, hanem öntudatos bátorság, jogosult remények mellett.

Atyja előtt nagy gonddal rejtegette az üzleti könyveket, de ez nagyon jól sejté, hogy áll fiának ügye s a mély bánat ugy őt, mint nejét ágyba nyomta.

Ez időben kapott Károly levelet Marinától. Helyzetében e hölgyre való visszaemlékezés kinos volt reá nézve. Neki tulajdonitható szerencsétlenségét. Csak nagy megerőtetésébe került, hogy a levelet elolvassa. A tartalom még inkább fölizgatta őt, mert Marina a következőket irta hozzá:

„Uram! Ön egész halmaz váltót bocsátott ki. Nekem is tizenkét ilyen váltó van birtokomban, melyek közelebb lejárnak. Én nem is hiszem, hogy volna már ön által kibocsátott váltó, mely kezemben nem volna. Amint az összeget összeadtam, ugy tapasztaltam, hogy ön ötvenezer forintommal adós. Hogy fogja ön e tartozását lefizetni? Talán nem ártana, ha felkeresne ön, hogy kissé rendezhetnők ez ügyet. Maradok tisztelettel

Marina."

meg a megye, melyben tanulta meg először azt, mi a haza, mi a szabadság. Ezután a jobboldali szónokokat s főleg Kerkápolyit és Ébert czáfolgatja, s kéri a házat, hogy vesse el a törvényjavaslatot, mert különben nem vagyunk érdemesek arra, hogy Magyarország ezredéves fennállásának évnapját megérjük.

Jókai Mór a jobboldalt a struczmadárhoz hasonlítja, mely hogy ne láttassék, fejét a homokba dugja. Azt gondolja, hogy ha nem szól, nem fog más valaki szakadni, a ki az igazat megmondja. De a baloldal beszélni fog, nem a házért, nem házhoz, hanem az országhoz. Hogy a törv.-javaslat Magyarországon a centralisatiót hozza be, ezt a vita tizenegyedik napján már bizonyitgatni nem kell. Nagy államokat a centralisatio hatalomra és előhaladásra segithet, de az kisebb államoknak még mindig romlására szolgált. Franczia országban a centralisátio legmagasabb fokát érte el, s már ott is a decentralisatio eszméjével foglalkoznak. A császárság egy szónoka a franczia törvényhozótestben azt mondotta: A decentralisatio jó, de nem Franczia országra nézve, a centralisatio catholikus, a decentralisatio protestans államoknak való, s a monarchiában a centralisatióval s a köztársaságokban a decentralisatióval lehet jól kormányozni. Ez az oka annak, hogy Svájcz, Északamerika és Anglia a decentralisatio mellett virágzásnak örvendhetnek. Jellemző, hogy a franczia államférfi Angolországot köztársaságnak nevezte. És valóban ugy van. Angolország oly köztársaság, melynek koronája van s Franczia ország oly császárság, melynek koronája nincs. Franczia országban a centralisatio lehetséges volt, mert egy a nemzetisége, egy a vallása. De nálunk öt vallás van és 6 nemzetiség. Magyarország egyes megyékből áll, melyek mind megannyi történeti egyedeket képeznek. A központositást talán be lehetett volna hozni a mohácsi vész előtt hazánkban is, de azóta épen a decentralisatio tartja fenn az országot, mert a midőn politikailag több hatalom közt fel volt osztva darabokra volt szaggatva, szellemileg mégis egy volt.

Minden megye, minden helység, melyből a hódító távozott, ismét Magyarország lett. Ha a főváros az ellenség kezében volt, a tagok önállólag éltek; de ha Páris az ellenség kezébe jut, akkor Franczia ország meg van hódítva s a fejedelem a trónról megfosztva.

A központositás egyik legelső feltétele az, hogy az illető állam önálló had- és pénzügygyel birjon, mi ezzel nem birunk, az mindkettő a közös kormány kezében van. A központositás tehát nálunk nem czélszerü, nem lehetséges, miután a kormány ezt tudja, nem is akarja azt erőszakkal behozni, hanem cselfogással. E cselfogás két főeszköze a mindenható főispán és virilis szavazat. A virilis szavazat nem egyéb, mint a legmagasabb censusnak a legroszabb alakban való alkalmazása. Minek ezentul az érdem, a midőn a pénz, a vagyon azon jogokat megadja.

De meg nem is a valóban legmagasabb adót fizetők fognak nálunk virilis szavazattal birni, mert az tévedés, hogy a föld és realitások birtokosai fizetnek legtöbb adót. Igy a házbirtokosok a fővárosban birni fognak vir. szavazattal, pedig az adót nem ők, hanem bérlőik fizetik meg.

Az sem áll, hogy a vir. szavazatok által a magyar fajnak akarják biztositani a hegemoniát, ezen argumentum hamis, mert sok városban a szerbek és románok tulnyomó majoritásban vannak. E kormány ugyan azt akarja, a mit Schmerling, hogy magunk irjuk alá halálos itéletünket.

Legnagyobb ellenségünk nekünk a közügyek iránti közöny, és ezt e javaslat ha törvénynyé emeltetik, csak növelni fogja. — Az államtitkár tiltakozott az ellen, hogy ő azt mondta volna, miszerint a kormány csak ezen törvénynyel tud kormányozni. Valóban ez nem is szabadelvü kormánynak való, nem magyar ministeriumnak, nem Magyarországnak, s szónok azzal zárja be beszédét a baloldal nagy éljenzése közt, hogy tessék oly törvényjavaslatot alkotni, mely alkalmas lesz az ország kormányzására.

Györffy Gyula a ház általános éljenzése közt elál szólási jogától.

P. Tóth Vilmos visszautasitja Eötvös azon denunciatióját, mintha a tótfaj a magyar nemzetiség ellensége volna.

P. Szathmári K. elál.

Szaplonczay I. látván, hogy a jobboldal a küzdtért elhagyja, s nem mer czáfolatokba bocsátkozni, elál a szótól.

Nyári Pál. A többség a kiegyezkedéssel sülyedési állapotba sodorta hazánkat. A javaslat: áncz, melylyel az ország megköttetik.

Az 1861-ki országgyülés kimondta, hogy a felelős parlamenti kormányon kivül a municipalis autonomia is mellőzhetlen feltétele a szabadságnak. A kormány nem tudja védeni a javaslatot, ugy tesz, mint a kalmár, majd a részletes vitánál enged és aikuszik. (Élénk helyeslés balról). Rajner P: megszakitja a vitát, 7 szentesitett törvényt terjeszt be. Ezután szóltak még: Esterházy P. gr. a javaslat mellett, Guty B., Erdőgh F, Kürthy István, Ivanesku, Horváth S., Vidacs ellene.

Iványka elál a szótól. Vidacs vádalá helyezi a törvényjavaslat készitőinek eljárását, isten és a nemzet előtt!

Fővárosi értesitő.

** József főherczeg f. hó 5-én valamennyi honvédsereghez napi-parancsot intézett, melyben a legmelegebb köszönő szavakkal emlékezik meg a tisztekről s az altisztekről, kik lehetővé tették, hogy rövid idő alatt 60,000 gyalogos és 2700 lovas a lovakkal együtt annyira begyakoroltatott, hogy e csapatok már is csataképesek.

** Az Eszterházy-képtár javára, mára a császárfürdőben bál volt hirdetve, azonban közbejött körülmények folytán a tánczvigalmat a rendező bizottmány bizonytalan időre elhalasztotta.

** Hazatérő huszárezred. Az „orosz nagyherczeg“ nevét viselő huszárezred, mely eddigelé Csehországban állomásozott — a pesti lapok szerint visszatér Magyarországba és itthon marad.

** Andrássy Gyula ministerelnök pár nap óta nagyobb mérvü szemgyuladásban szenved.

** A muzeum három nevezetes emlékü zászlószalaggal gyarapodott. A Damjanich vezetése alatt állott vitéz 3-ik zászlóaljéi voltak s a tábornok neje mint keresztanya, maga himzé azokat. A zászlóalj utóbbi parancsnoka Dobay Ágoston most a muzeum birtokába juttatá.

** Meggyuladt ruha. A napokban délután egy urnő uszályos ruhával felment a gőzsiklóhoz, hogy a várba menjen; egyszerre csak lángba borult uszálya, ugy hogy csak a gőzsikló igazgatójának, — ki a ruhát letépte a nőről — köszönhető, hogy nagyobb baj nem történt. Valószinü, hogy eldobott égő szivardarabtól gyuladt meg az uszály.

** A Batthyány-emlékre beérkezett tervek és rajzminták a képzőmüvészeti társulat kiállitási termeiben közszemlére vannak kitéve.

** Cassanova asszony oroszlána négy nap előtt megellett. Mivel az anya nagyon satnya tejképződése nem elégséges s igy gondoskodni kellett anyáról, ki az oroszlán kölyköt megszoptassa. És találkozott egy tenyeres talpas nő, a ki vállalkozott az oroszlán kölyköt megszoptatni s igy most már négy napja ő látja el anyatejjel az oroszlán kölyköt, mely igen jól érzi magát az emberi dajka mellett.

Nagyváradi szinkör.

Hétfőn jul. 4-én: „Tell Vilmos“ nagy történeti opera 4 felv. Irta N. N. forditotta Nádaskai, zenéjét szerzé Rossini. Az idén látott dalmüvek közül csak ennek előadása mondható legsikerültebbnek. — A dallamok összevágóan mentek s különösen meglepett bennünket a kar erős és szabatos éneke. Tanner a czimszerepben kellő érzést fejtett ki, de ugy tetszett, mintha hangja vesztett volna erejéből. Dalnokynén (Hedvig) minden alkalommal meglátszik a tanulmány és iskolázottság. — Tannerné (Gemmi) hajlékony hanggal rendelkezik, mely különösen a felső tonusokon kellemes. Dalffy (Arnold) igen fukarkodik hangjával s e miatt soha sem számithat hatásra. Figyelmeztetjük, hogy a szavak kiejtésében óvakodjék az affectatiótól, mert az egy hős tenornak épen nem áll jól. — Dicsérettel emlékezhetünk meg Marosiról, (Melchtal) ki eddig csak a karban müködött s most szép és erőteljes hangjával magára vonta a közönség figyelmét. — Közönség szép számmal.

Kedden jul. 5-én Zöldyné jutalmára: „Pünkösti királynő“ eredeti vigjáték dalokkal és tánczczal 3 felv. Irta Szigligeti, zenéjét szerzé Doppler Károly. — Az ünnepelt szinmüirónak e müve, egyike a legkedélyesebbeknek, mely daczára régiségének ma is élvezetes estét képes nyujtani, kivált ha oly sikerült előadással párosul, mint a mi szinpadunkon. — Együd teljesen bele találta magát szerepébe. — Mándoki kiclégitett, Szakál Róza természetesen előállitott tudákosságával kedves kis parasztleányka volt. — Bercsényinéről ritkán szólhatunk másképmint dicsérőleg, miután egyes szerepéből kitünik, hogy gondot fordit arra s nemcsak tanulja, hanem tanulmányozza is. Zöldynéről alig kell emlitenünk, hogy kitünőleg játszott; őt nem kell dicsérnünk; ha játszik, mindig oda kell érteni, hogy jól játszik. — Közönség közép számmal.

Szerdán jul. 6-án: „Szerzetesek vagy kaland a karmelitanők zárdájában.“ Vigjáték 5 felv. Irta Tenelli, forditotta Császár Miklós. — Együd elemében volt. Midőn e kifejezést használjuk, azt akartuk általa mondani, hogy alakitása Brissac kapitány szerepében teljesen kivivta tetszésünket. — A természetességet, — mit nála igen sokszer nem tapasztalhatunk — most a részegségi jelenetekben feltaláltuk. Kedvvel, élénkséggel játszott, egyszóval nagyon kiérdemelte a tapsokat. Azonban egy kifejezést nem hagyhatunk megrovás nélkül. Valamely nőről azt mondani: „csinos kölyök“, nagy merészség s ellenkezik az illem szabályaival. Ha a darabban van e kifejezés (amit azonban nem hiszünk), ugy az kitörlendő, ha pedig nincs, ugy kissé több vigyázatot a szavak használatában. — Szakál Róza (Luiza) naiv szerepet játszott s igy fölösleges róla többet mondani, mint, hogy: „kitünő volt.“ — Dózsára (Beaudeau) sem lehet panaszunk. A két tüz közzé került barátot, illetőleg ennek zavarát, lelkiismeretfurdalását kellő vonásokkal ábrázolá. Vári Emma (Ursula) ma ismét nagyobb szerepben müködött s igazolá a multkor hozzája kötött reményünket, azonban ajánljuk, ne igyekezzék nagyon kedves lenni, mert mozdulatai könnyen félszegekké válhatnak Csak szorgalom és tanulmány! — Közönség közép számmal.

Csütörtökön jul. 7-én Szakál Róza jutalmára: „Marion“ dráma 5 felv. Irta Lindau Pál, forditotta Szépfaludi. — „Az érdem méltó az elismerésre“ — ezt bizonyitá be közönségünk ma, midőn a müvésznő tehetségét és ernyedetlen szorgalmát tömeges megjelenésével jutalmazá. Meg érdemelte! — Ami a darab választását illeti az nem mondható szerencsésnek, mert habár Párisban oly nagy hatást eszközölt, alig emelkedik felül e mü a középszerüségen. Hallottuk ugy előlegesen, miszerint „Marion“ belbecsre érdekre nézve vetélkedik Sardou „Hazá“-jával, pedig egyszerre és együtt még kimondani sem lehet. Ennek meséje nagyszerü és érdekfeszitő, amannak silány, mindennapi. A „Haza“ alakjai valódi jellemek, „Marion“-éi halvány árnyalakok rosz szinezéssel. Az egész első felvonásban nem látunk egyebet, mint egyes alakot jönni-menni, s nem hallunk mást, mint unalmas altató párbeszédeket. A cselekvény fejlődése erőltetett s természetellenes ugrások követ el abban szerző. Ilyen rovás van a második és harmadik felvonás között. Amabban Marion (Szakál R.) imádja Alfredot (Mándoky) s ez férjét D' Eperville grófot (Bercsényi) párbajban megöli, mire a függöny legördül. Jön a 3-ik felvonás, melyben egy játékbarlangban találjuk őket, hol Marion eszeveszetten kártyázik, veszt, champagnerezik, szóval egészen ki van cserélve. Kedvesét, kit a második felvonásban még imádott, most meggyülöli s miután csaknem mindenéből kipusztitotta, elüzi magától. E nagy meghidegülés, az imádásnak gyülöltséggé való ily gyors átváltozása a felvonások között történik, s lélektanilag indokolva legkevésbbé sem látjuk azt. Van e münek egy mellékalakja Godin Amanda (Bercsényiné) kit szerző csak az utolsó felvonásban szerepeltet, pedig tulajdonképen ő rajta fordul az egész darab. Marionnak buknia kell! mennyivel drámaibb lett volna? ha e bukás nem esetleg, hanem Amanda kezei által történik boszuból, mert hisz a megölt férj Amandának volt kedvese stb. Terünk nem engedi, hogy a darab bővebb részletezésébe bocsátkozhassunk, annyit azonban lelkiismerettel mondhatunk, hogy e müben több helyet foglal az árany, mint a fény. Szakál Rózát (Marion) perczekig tartó tapsviharral s valódi lelkesedéssel üdvözölte az igen nagy számmal összegyült s el lehet mondani válogatott közönség. — Mándoky (De Ribeau Alfred) egyes jeleneteket eltalált, de a legszebbet elrontotta. A 2-ik felvonásban ugyanis, midőn Marion megvallja, hogy szereti imádja őt, érzéketlen maradt, sem hangjában, sem arczán nem volt észlelhető a legkisebb változás. Taglejtésében gépszerüleg mozgatja kezeit s jobbjával gyakran legyet fogni látszik. Talán nem ártana a modorosságról leszokni?!

Szombaton jul 9-én: „A sohajok hidja“ nagy látványos vig operette 4 szakaszban zenéje Offenbachtól. Gerecs (Fabiani Malatromba) kitünően gixerezett. Blaháné (Catharina) szépen énekelt. A nagy álarczos menet torzsalakjai, a nagyszerü jelmezek dicsérik mestereiket Luginit és Bednárszt. Közönség nagy számmal.

Vasárnap jul. 10-én: „Két pisztoly“ eredeti népszinmü 3 felv. Irta Szigligeti. — Közönség szép számmal.

Belföldi hirek.

*** Nyiregyházáról a sóstóról tudósitanak bennünket, hogy a fürdő ez idén is igen nagy látogatásnak örvend, mit e hely kies fekvése s a fördő társulatnak a közönség kényelmére mindent elkövető buzgalma meg is érdemel. Sajnálatos azonban, hogy e figyelem a vendégek élelmezésére is ki nem terjed. Drágábban talán alig lehet étkezni az egész országban, mint e fürdőben, s az a mit a vendéglős e tekintetben a vendégekkel elkövet, legszelidebb névvel rut visszaélésnek nevezhető. E mellett a kiszolgáltatásról sincs gondoskodva, ugy hogy sok esetben a vendégek maguk szolgálják ki magukat. Ohajtandó, hogy a fürdő igazgatósága e dolgon a fürdő érdekében segitsen, mert ily körülmények könyen elveszik a látogatás ismétlésétől a kedvét mind azoknak, kiknek alkalmuk volt a kétszerkettő tulügyes alkalmazását e fürdőben két hétig tanulmányozni.

*** Azon bankjegy hamisitó (Léhr József) kit Naszódon elfogtak s kinél elfogatásakor 1792 db hamis 5 ftost találtak, midőn csendőrök kiséretében Bécsbe szállitották, — megszökött.

*** Neveletlen nevelő. Kecskeméten egy polgár a város árvái közül egyet felfogadott nevelésre, és e napokban egy két ugy dobott a 10 éves kis leánykához, hogy szeme világa azonnal kifolyt.

*** A „Tisza“ M.-Szigeten megjelenő ellenzéki lap megszünik a fürdőidényre, mivel derék szerkesztője Dobay János egészségi tekintetből fürdőre utazik. Mi őszintén óhajtjuk e lap mielőbbi megindulását!

*** Szabadka város választó polgárainak népgyülése, a törvényhatóságok rendezését illetőleg, az országgyülési baloldal eljárása felett helyeslését, irányában bizalmát, a hatósági közgyülés jun. 30-diki határozata ellenében pedig, mely a kormánynak bizalmat szavazott, óvását és és rosszalását fejezi ki.

*** A pécsi szinházat a bizottmány jövőre is Károlyi Lajosnak adta ki; a város által felajánlott 500 frthoz szükségelt 550 frt pedig gyüjtések által fog megszereztetni. A gyüjtés könnyitésére dalárdai estélyeket s a nyári idény alatt mükedvelői előadásokat fognak rendezni.

Külföld.

= **Az általános helyzet** mindig komolyabban alakul, s a minden oldalról jövő tudósitások oda mutatnak, hogy az ingerültség és aggodalom mindenfelé fokozódnak, s nem igen van alapos kilátás arra, hogy az oly gyorsan alakult csomó békés uton megoldassék. Hogy az összeütközéstöli aggodalom Párisban mily nagy, azt leginkább a franczia rente állása mutatja, mely egy nap alatt 70.10-ről 67,90-re szállott alá. Nehezíti a helyzetet még azon előre látható visszahatás, melyet a franczia ministerek modora a pyraenei hegyeken tul szülni fog. A spanyolok nem engedik magokat megfélemliteni, sőt el vannak határozva, hogy nemzeti önállóságukat mindenféle idegen beavatkozástól minden áron megvédik. A legujabb madridi sürgönyök szerint a spanyol kormány fen fogja tartani Lipót herczeg jelöltségét s ha kell karddal is megfogja védeni a spanyol nemzet függetlenségi jogait.

= **Franczia ország.** Párisban az első sürgönyt a jelöltségi ügyben e hó 10-kén kapták Poroszországból, s a Constitutionel szerint Franczia ország meg lenne elégedve az abban foglalt azon nyilatkozattal, hogy Poroszországnak az egész jelöltségi ügyben semmi része nincs. Ez mind szép volna, ha az omniosus „de“ nem következnék. De, folytatja tovább a nevezett lap, az még is bizonyos, hogy a porosz király engedélyt adott Lipót herczegnek a jelöltség elfogadására, s ha a bonyodalmat Poroszország elakarja kerülni, a királynak ez engedélyt, illetőleg felhatalmazást vissza kell vonni. Ha a dolgot Párisban igy fogják fel, ez esetben a porosz sürgöny nem a hogy javitott volna, sőt inkább rontott a helyzeten. Különben a diplomatiai alkudozások egyre folynak, s Angolország is mindent elkövet, hogy befolyását Párisban a béke érdekében érvényesitse.

= **Poroszország**. A „Kreutz Zeitung“ irja: Gramont herczeg nyilatkozatai a franczia törvényhozó testületben oly fenhéjázóak, hogy nem elégedhetünk meg azzal, ha azok felett sajnálkozásunkat fejezzük ki, sőt felhiva érezzük magunkat, hogy mi azon nyilatkozatokat roszaljuk.

A franczia külügyministernek tudnia kellene azt, hogy sem Vilmos királynak, sem az északnémetszövetségnek nem állhat érdekében az, hogy a spanyol trónra egy Hohenzollern emeltessék; sem azzal nem szabad vádolnia Poroszországot, hogy egy porosz herczeget cselszövény által a spanyol trónra emelve, meg akarja zavarni Európa egyensulyát. A porosz királyok és herczegek már gyakran voltak azon helyzetben, hogy koronákat utasitottak vissza, melyekkel pedig megkinálták tak, s a király most is azt tanácsolta Lipót herczegnek, hogy ne fogadja el a jelöltséget, valamint Károly herczegnek is ugyanezen tanácsot adta a román koronát illetőleg.

Különfélék.

= A biztositó társulatok gyakran előforduló bukásával ellentétben — minek a biztositó közönséget minden esetre azon társulatnak, melyre vagyonát bizza, szigoru megválasztására kellene bizni, — egyik biztositó társulatunk jövő évben 50 éves örömünnepét üli. Ezen ritka ünnepet a kir. szab. Azienda Assicuratrice tartja, mely jelentőségben még az által emelkedik, hogy Bécs egyik legszebb épülete, a Báró Pereira féle ház a Grabenen, egy millió o. é. forint vételáron tulajdonába ment át.

= A Pacific pálya épitése egész mivelt világ által figyelemmel kisértetett, s talán nem lesz érdektelen, ha ezen óriási vállalat forgalmáról néhány statistikai adatot közlünk. Ez év első négy hónapja alatt 5043 egyén utazott e vonalon Californiából az északamerikai Egyesült államok keleti részébe, még nyugat felé 9052 személy utazott. Ha ehhez hozzáadjuk még hogy ugyanezen idő alatt tengeren 6164 személy érkeztek Californiába, s csak 4000 utazott el onnan, ebből kitünik, hogy az aranytermő tartomány lakossága e 4 hó alatt 6200 lélekkel szaporodott. A Pacific pályán e négy hó alatt szállitott teher közt 760,140 fnt thea, 42,028 fnt komló, 13,028 fnt nyers selyem s 529,293 fnt gyapju volt.

Legujabb.

— Páris, jul. 12. Napoleon herczeg visszahivatott utjából, hogy azon esetre, ha a császár mint főparancsnok a táborban lesz elfoglalva, készen álljon a kormányzatban részvételre.

= Bécs, jul. 12. Az itt időző porosz és bajor tartalékkatonák ma parancsot kaptak, hogy csapattesteikhez siessenek.

= Bécs, jul 13. A háboru a jól értesült körökben bizonyosnak tartatik. Az éjszaki tengerparton egy franczia hadtest fog partra szállani s Hannovera felé nyomulni. Hir szerint Franczia ország Dániával és Olaszországgal szövetségre lépett.

= Bécs, jul. 12. A porosz felelettel Párisban nincsenek megelégedve. A szakitás csaknem bizonyos.

= Berlin, jul. 12. A mai kormánylapok igen erélyes nyelven szólanak Franczia ország ellen.

= Bécs, jul. 12. A „N. Fr. Pr.“ értesül, hogy a Bécsben tartózkodó honvédkötelezettek parancsot kaptak a gyors hazatérésre.

Közgazdászat.

Debreczen, jul. 12. közép árak: 1 mérő buza 4 ft 20 kr, kétszeres 3 ft, rozs 2 ft 50 kr, árpa 2 ft 20 kr, zab 2 ft 40 kr, tengeri 3 ft, köles 3 ft 50 kr, kása 6 ft 40 kr, 1 zsák krompli 2 ft 80 kr, 1 mázsa szalonna 28—30 ft, 1 mázsa háj 32, 33, 34 ft. —

A baromvásár nagy volt, ló több eladatott, mint szarvasmarha.

Az idő egyformán tartó meleg.

Bécsi tőzsde, jul. 13. Cs. arany 5.97. ezüst 122.25

Felelős szerk. s kiadótulajd. **Oláh Károly.**
Szerkesztőtárs: **Borostyáni Nándor.**

HIRDETÉSEK.

ÉRTESITÉS.

Van szerencsénk a n. é. közönséget értesiteni, hogy a

légszesz-felügyeti és felgyujtó helyiség

f. évi julius 1-től fogva

a nagyujtuczába 593. sz. a. házba tétetett át.

A légszeszgyár igazgatósága.

272. 3—3

ANTALFFY LAJOS

órás Debreczenben.

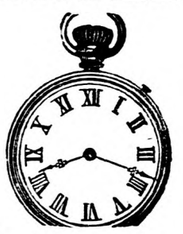

(Boltja a városháza piaczi részén levő **„Törökhöz“** czimzett dohány-, szivar- s bélyeg-eladási helyiségével egybeköttetésben.)

Van szerencsém a t. cz. közönség figyelmébe ajánlani a legdusabban felszerelt **óraraktáramat,** a lehető legolcsóbbra **leszállitott áron, egy évi irásbeli jótállás mellett.**

Ezüst hengeróra 4 rubin-kőre járó patent üveggel	frt. 8—10
Finomabb ar. szegélylyel ugró	11—12
Egész aranyozott compassal	12—15
Angol mintára lapos kristályüveggel	13—14
Gazdászati óra (remontoir)	15—16
Ezüst horgonyórák 15 rubin kőre, patent üveggel, ugrós	14—16
Finom angol mintára	15—18
Kettős fedéllel	15—18
Kettős fedéllel angol mintára	19—24
Remontoir	25—36
Horgonyórák, melyeket felhuzni soha sem kell	40—45
8 napos pendul-óra	19—23

Ezen például felhozott órák olcsóságához képesti jutányos árak mellett ajánlom arany uri és női óraimat, franczia 8—14 napig járó és ütő; márvány, alabástrom, bronzsvas öntvétoku üvegboriték alatt levő asztali és függő aranykeretes óráimat, inga (pendul) órákban a legkiseöbtől a legnagyobbig, tökéletesen kielégitő nagy választékban.

Schwarzwaldi falu óráim hihetetlen olcsó árért, kezdve 1 frt 50 krron szintén egy évi jótállás mellett.

Órákat cserébe elfogadok valódi értékökben, s mivel nálam határozott ár van, s ára minden jószágon rajta van, a csere a t. cz. közönség részéről igen könyü és biztos.

Vidékről megrendelések a levél átvételétől számitva 5 nap mulva küldetnek szét, mivel elvem, csak is egész tökéletes kipróbált állapotban levő órákat adni ki üzletemből.

Uj torony-órák készitését vagy ócskák kijavitását gyorsan teljesitem. 4. 55—

Cs. kir. szab. tiszavidéki vasuti MENETREND.

1870-ik évi Április 5-től kezdve további rendeletig.

I. Bécs és Pestről Kassa felé.

		óra	perc	napr.	óra	perc	napr.	óra	perc	napr.
Bécs	ind.	8	—	este	7	30	reg.			
Pest	„	6	34	reg.	5	18	este			
Czegléd	„	9	39	„	8	—	„			
Szolnok	„	10	37	„	9	8	éjjel			
Püsp.-Ladány	„	1	33	délu	12	21	„			
Debreczen	„	3	5	„	2	30	reg.			
Nyiregyháza	„	4	35	„	4	24	„			
Tokaj	„	5	31	este	5	50	„			
Miskolcz	„	7	24	„	8	20	délu.	2	45	d u
Kassa	érk	9	56	„	12	33	délu	5	36	„

II. Bécs és Pestről Árad felé.

		óra	perez	naprész	óra	perez	naprész
Bécs	ind.	8	—	este	7	30	reggel
Pest	„	6	30	reggel	5	18	este
Czegléd	„	9	24	„	8	10	„
Szolnok	„	10	16	délelőtt	9	47	éjjel
Mező-Tur	„	11	29	„	11	40	„
Csaba	„	1	9	délután	2	36	reggel
Arad	érk	2	52	„	5	11	„

II. Bécs és Pestről Nagyvárad felé

		óra	perez	naprész	óra	perez	naprész
Bécs	ind.	8	—	este	7	30	reggel
Pest	„	6	34	reggel	5	17	este
Czegléd	„	9	39	„	8	—	„
Püsp.-Ladány	„	2	7	délután	12	40	éjjel
B.-Ujfalu	„	3	7	„	2	17	reggel
Nagyvárad	érk	4	15	„	4	8	„

IV. Kassáról Pest és Bécs felé.

		óra	pr.	napr.	óra	pr.	napr.	óra	pr.	napr.
Kassa	ind.	5	21	reg.	10	15		3	26	d.u.
Miskolcz	„	7	55	„	2	55	délu.	7	19	est.ér.
Tokaj	„	9	37	„	5	27	este			
Nyiregyháza	„	10	39	„	7	3	„			
Debreczen	„	12	19	délb.	9	54	éjjel			
Püsp.-Ladány	„	1	57	délu.	11	57	„			
Szolnok	„	4	39	„	4	16	reg.			
Czegléd	érk.	5	33	este	5	35	„			
Pest	„	8	40	„	8	40	„			
Bécs	„	6	18	reg.	6	42	este			

V. Aradról Pest és Bécs felé.

		óra	perez	naprész	óra	perez	naprész
Arad	ind.	12	26	délután	8	47	este
Csaba	„	2	7	„	11	23	éjjel
Mező Tur	„	3	43	„	2	15	„
Szolnok	„	5	—	„	4	31	reggel
Czegléd	érk.	5	48	este	5	50	„
Pest	„	8	40	„	8	40	„
Bécs	„	6	18	reggel	6	42	este

VI. Nagyváradról Pest és Bécs felé.

		óra	perez	naprész	óra	perez	naprész
Nagyvárad	ind	11	—	délelőtt	8	12	este
B.-Ujfalu	„	12	—	délben	9	50	„
Püsp.-Ladány	érk	12	55	délután	11	15	éjjel
Czegléd	„	5	33	„	5	35	reggel
Pest	„	8	40	este	8	40	„
Bécs	„	6	18	reggel	6	42	este

A közállomásokról indulás ideje, minden pályaudvaron a kifüggesztett részletes menetrendben van kimutatva.

Pálya-csatlakozások:

I. Aradon: A) A Czegledről reggeli 5 óra 11 p. r. megérkező vonat, a Károly-Fehérvárra reggeli 6 óra 12 p. r. induló vonathoz. — B) A Károly-Fehérvárról délelőtt 11 óra 30 perczkor megérkező vonat a Czeglédre délután 12 óra 26 perczkor induló vonathoz.

II. Püspök-Ladányban: A) A Czegledről délutáni 1 óra 8 perez és Kassáról 1 óra 32 perczkor megérkező vonatok, a Nagyváradra délután 2 óra 7 perczkor induló vonathoz. — B) A Czegledről éjjeli 11 óra 57 perez és Kassáról 11 óra 31 perczkor megérkező vonatok, a Nagyváradra 12 óra 40 perczkor éjjel induló vonathoz. — C) A Nagyváradról délután 12 óra 43 perczkor megérkező vonat, a délutáni Kassára 1 óra 33 perez és Czeglédre 1 óra 57 perczkor induló vonatokhoz. — D) A Nagyváradtól éjjeli 11 óra 15 perczkor megérkező vonat, az éjjel Czeglédre 11 óra 57 perez és Kassára 12 óra 21 perczkor induló vonatokhoz.

III. Miskolczon: A) A Czegledről délután 7 óra 4 perez és Kassáról 7 óra 19 perczkor megérkező vonatok, a Pest és Hatvan este 8 órakor induló vonathoz. — B) A Kassáról reggeli 7 óra 33 perez és Czegledről 7 óra 5 perczkor megérkező vonatok a Hatvan és Pestre reggel 8 óra 13 perczkor induló vonathoz. — C) A Pest és Hatvanról reggel 7 óra 25 perczkor megérkező vonat, a Czeglédre 7 óra 55 perez Kassára 8 óra 20 perczkor reggel induló vonatokhoz. — D) A Pest és Hatvanról d. u. 2 órakor megérkező vonat, a Kassára 2 óra 45 perez és Czeglédre 2 óra 55 perczkor elinduló vonatokhoz csatlakoznak. 3. 29— **Az igazgatóság.**

Debreczen. 1870. Nyomatott a város könyvnyomdájában.